

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/14/2025
Identifikačné číslo spisu: 6623201043
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6623201043.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu F. I., narodeného XX. Z. XXXX, bytom R. F. XXXX/X, XXX XX E., zastúpeného advokátom JUDr. Alexandrom Parajosom, so sídlom Skladná 236/64, 040 01 Košice - mestská časť Juh, proti žalovanej KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, o zaplatenie 937,57 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 42Cob/91/2023-165 zo 17. decembra 2024, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Konanie na súde prvej inštancie.

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 13Cb/26/2023-104 z 1. júna 2023 rozhodol tak, že výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 937,57 eura spolu s 9,5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 01.08.2022 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. rozsudku uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 937,57 eura s príslušenstvom z dôvodu, že dňa 27. mája 2022 v čase okolo 11.20 hod. došlo na mieste A51 Tranzoniale est di Milano (Taliansko) k vzniku škodovej udalosti, a to k poškodeniu osobného motorového vozidla zn. V. X., EČV: E. XXXDA. (ďalej aj „motorové vozidlo“), ktorého vlastníkom je žalobca (ďalej aj „poistený“) a ktoré viedol vodič F. I.. V čase škodovej udalosti bolo vozidlo žalobcu havarijne poistené u žalovanej (ďalej aj „poisťovňa“), z dôvodu ktorého si žalobca uplatnil u nej nárok zo

svojho havarijného poistenia. Žalovaná škodovú udalosť uzavrela so záverom, že poistený bol povinný doručiť do poisťovne správu o nehode podpísanú vinníkom nehody a umožniť tak poisťovni vymáhať náhradu škody voči tretím osobám. Žalobca žiadal od žalovanej poistné plnenie vo výške 3 949,46 eura, vyčíslenej faktúrou od autorizovaného servisu. V rámci likvidácie škodovej udalosti žalovaná od uvedenej sumy odpočítala DPH v sume 658,24 eura a spoluúčasť v sume 166 eur. Po odpočítaní uvedených súm mala žalovaná poukázať za žalobcu v prospech autorizovaného servisu sumu 3 125,22 eura, avšak pristúpila ku kráteniu poistného plnenia v rozsahu 30 %, t. j. v sume 937,57 eura a v prospech autorizovaného servisu poukázala poistné plnenie iba v sume 2 185,65 eura. Žalobkyňa sa podanou žalobou od žalovanej preto domáhala refundácie sumy 937,57 eura.

3. Medzi stranami bola spornou otázka, či žalovaná mala právo uplatniť si zmluvnú pokutu s poukazom na čl. 10 bod 28 Všeobecných poistných podmienok (ďalej aj „VPP“) vo výške 30 % z poistného plnenia tak, ako to žalovaná urobila v zmysle jej Oznámenia o poistnom plnení zo 4. septembra 2022 s poukazom na § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“).

4. Súd prvej inštancie poukázal na to, že VPP v článku 10 bode 28 zakladajú právo na zmluvnú pokutu vo vzťahu k poistenému vtedy, ak poistený v prípade vzniku poistnej udalosti poruší povinnosť umožniť poisťovni voči inému uplatniť si právo na náhradu škody a urobiť opatrenia, aby nedošlo k premlčaniu alebo k zániku práva na náhradu škody, najmä označiť osobu, ktorá spôsobila poškodenie poistného motorového vozidla s uvedením ďalších skutočností významných pre uplatnenie práva na náhradu škody škodcom. V prípade preukázaného porušenia uvedenej povinnosti poisteného je poisťovňa oprávnená uplatniť si voči poistenému zmluvnú pokutu vo výške 30 % z poistného plnenia, na ktoré poistenému vznikol nárok. V danom prípade poisťovňa takto postupovala a voči poistenému si započítala zmluvnú pokutu vo výške 30 % z poistného plnenia. Vo vzťahu k čl. 10 bodu 28 VPP súd prvej inštancie uviedol, že povinnosť koncipovaná v tomto článku nie je dostatočne určitá a konkretizovaná, keďže nie je zrejmé, akú povinnosť má poistený ako laik splniť vo vzťahu k poisťovni, teda zmluvné ustanovenie nespĺňa atribúty vyžadované pre platnosť právneho úkonu (§ 37 ods. 1 OZ).

5. Poistený doručil poisťovni oznámenie o škodovej udalosti s fotokópiou poistenia motorového vozidla, ktoré škodu spôsobilo, ďalej identifikáciu jeho vodiča a miesta, kde sa stala škoda, ako aj fotodokumentáciu poškodenia motorového vozidla. K výhrade žalovanej, že žalobca si nesplnil povinnosť voči nej, nakoľko správa o nehode nebola podpísaná vinníkom nehody a neumožnil tak poisťovni vymáhať náhradu škody voči tretím osobám, súd prvej inštancie uviedol, že z doslovného znenia čl. 10 bodu 28 VPP nevyplýva predloženie správy o nehode podpísanej vinníkom nehody. Z predmetného článku vyplýva len povinnosť poisteného umožniť poisťovni voči inému uplatniť si právo na náhradu škody, a to s poukazom na demonštratívnu formuláciu „najmä označí osobu, ktorá spôsobila poškodenie poisteného motorového vozidla s uvedením ďalších skutočností významných pre uplatnenie nároku na náhradu škody voči škodcoví“. Zo zmluvného dojednania explicitne nevyplýva, že by správa o nehode musela byť podpísaná vinníkom nehody vo vzťahu k porušeniu čl. 10 bodu 28 VPP, preto si žalovaná uplatnila zmluvnú pokutu nedôvodne. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že povinnosť žalobcu nebola zakotvená dostatočne určite a zrozumiteľne, preto krátenie žalovanej v zmysle čl. 10 bodu 28 VPP pre porušenie povinnosti žalobcu je nedôvodné a poisťovňa mala plniť v celom rozsahu, keďže výšku plnenia nepopierala. Žalovaná si mohla uplatniť zmluvnú pokutu podľa čl. 10 bodu 10 VPP vo výške 10 % z poistného plnenia, čo však neurobila. Žalovaná tiež nepostupovala podľa § 799 ods. 3 OZ, v zmysle ktorého si mohla uplatniť krátenie poistného plnenia. Namiesto toho požadovala zaplatenie zmluvnej pokuty, dohodnutej v zmysle poistnej zmluvy, resp. VPP.

6. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie priznal žalobcovi právo na zaplatenie poistného vo výške nedôvodne uplatnenej zmluvnej pokuty v sume 937,57 eura, a to spolu s úrokom z omeškania a nárokom na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti žalovanej.

Konanie na odvolacom súde.

7. O odvolaní žalovanej podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 42Cob/91/2023-165 zo 17. decembra 2024. Výrokom I. zmenil výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol, výrokom II. zmenil výrok II. rozsudku tak, že žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania a výrokom III. priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Odvolací súd prejednal vec na pojednávaní nariadenom dňa 17. decembra 2024, na ktorom zopakoval dokazovanie a po prejedaní veci v prítomnosti právneho zástupcu žalobcu a v neprítomnosti žalovanej rozhodol podľa § 388 CSP tak, že rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej zmenil a žalobu žalobcu zamietol.

9. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca uzavrel so žalovanou Poistnú zmluvu havarijného poistenia motorového a prípojného vozidla č. 276002388 z 8. júna 2018, ktorej predmetom bolo havarijné poistenie motorového vozidla. Prílohou poistnej zmluvy okrem VPP boli aj jednotlivé ustanovenia Všeobecných poistných podmienok o zmluvných pokutách v nich dojednaných, a to čl. 10 bod 4 VPP, čl. 10 bod 10 VPP, čl. 10. bod 24 VPP, čl. 10 bod 28 VPP.

10. V článku I. (Ďalšie ustanovenia) bode 6 žalobca podpisom poistnej zmluvy potvrdil, že bol s dostatočným časovým predstihom pred uzavretím poistnej zmluvy písomne oboznámený s obsahom poistnej zmluvy vrátane príloh, so Všeobecnými poistnými podmienkami pre havarijné poistenie motorových vozidiel, s Osobitnými poistnými podmienkami pre havarijné poistenie motorových vozidiel a v prípade dojednania pripoistenia úrazu tiež so Všeobecnými poistnými podmienkami pre úrazové poistenie, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť poistnej zmluvy.

11. Z čl. 10 bodu 10 VPP vyplýva, že poistený je povinný bezodkladne poisťovni oznámiť vznik akejkoľvek poistnej udalosti najneskôr do 30 kalendárnych dní od vzniku poistnej udalosti a taktiež je povinný zaslať do poisťovne správu o nehode podpísanú obidvoma účastníkmi nehody na mieste nehody v zmysle zákona alebo iný vhodný doklad a zabezpečiť tak o. i. aj právo na náhradu škody voči zodpovednému subjektu. V opačnom prípade bude takéto konanie posudzované ako porušenie povinnosti poisteného a poisťovňa je oprávnená uplatniť si voči poistenému zmluvnú pokutu vo výške 10 % z poistného plnenia, na ktoré poistenému vznikol nárok. Zmluvnú pokutu je poisťovňa oprávnená si započítať voči poistnému plneniu.

12. Z čl. 10 bodu 28 VPP ďalej vyplýva, že poistený je povinný v prípade vzniku poistnej udalosti umožniť poisťovni voči inému uplatniť si právo na náhradu škody a urobiť opatrenia, aby nedošlo k premlčaniu alebo zániku práva na náhradu škody, najmä označiť osobu, ktorá spôsobila poškodenie poisteného motorového vozidla s uvedením ďalších skutočností významných pre uplatnenie práva na náhradu škody voči škodcovi. V prípade preukázaného porušenia uvedenej povinnosti poisteného je poisťovňa oprávnená uplatniť voči poistenému zmluvnú pokutu vo výške 30 % z poistného plnenia, na ktoré poistenému vznikol nárok. Zmluvnú pokutu je poisťovňa oprávnená si započítať voči poistnému plneniu.

13. Z Oznámenia o poistnom plnení zo 4. júla 2022 vyplýva, že poisťovňa oznámila žalobcovi ako poistenému, že je povinný do poisťovne doručiť správu o nehode podpísanú vinníkom nehody a umožniť tak poisťovni vymáhať náhradu škody voči tretím osobám. Až v prípade dodatočného doručenia uvedenej listiny môže dôjsť k uvoľneniu zvyšnej časti poistného plnenia, pričom poistné plnenie bolo poukázané v sume 2 187,65 eura. Z výpisu z mailovej komunikácie z 8. júla 2022 medzi zástupcom žalovanej a servisom AUTOCENTRUM BYSTRJANSKY vyplýva, že žalovaná v komunikácii poukázala na to, že účastník škodovej udalosti je povinný o. i. vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu. Bez daného tlačiva nemá poisťovňa právny základ na uplatnenie nároku na náhradu škody. V prípade - pokiaľ sa účastníci nehody nedokážu na mieste nehody dohodnúť na zavinení (napr. rečová bariéra) - je nutné kontaktovať políciu. Z prílohy k

Oznámeniu o poistnom plnení vyplýva, že výška faktúry za opravu vozidla predstavovala sumu 3 949,46 eura (z ktorej bolo odpočítané DPH v sume 658,24 eura a spoluúčasť v sume 166 eur) a poistné plnenie predstavovalo sumu 3 125,22 eura, od ktorej bola odpočítaná suma 937,57 eura (ktorej zaplatenie je predmetom sporu) pre nedoloženie správy o nehode.

14. Z ustanovenia § 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o cestnej premávke“) vyplýva, že účastník škodovej udalosti je povinný bezodkladne zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla, vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu, zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Ak účastník škodovej udalosti spôsobil hmotnú škodu osobe, ktorá nie je účastníkom škodovej udalosti, je povinný o tom túto osobu bezodkladne upovedomiť a vyplniť s ňou a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu.

15. Odvolací súd upriamil pozornosť na to, že predmetom jeho prieskumu bol nárok žalobcu na poistné plnenie z havarijného poistenia, ktoré mu žalovaná nevyplatila z dôvodu účtovania zmluvnej pokuty pre porušenie ustanovenia čl. 10 bodu 28 VPP. Poukázal na to, že sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že formulácia čl. 10 bodu 28 Všeobecných poistných podmienok nie je dostatočne určitá a konkretizovaná vo vzťahu k povinnosti, ktorú má poistený voči poisťovni, a ide preto o neplatné zmluvné dojednanie v zmysle § 37 ods. 1 OZ, a tiež sa nestotožnil so záverom, že žalovaná si uplatnila zmluvnú pokutu nedôvodne, keďže z čl. 10 bodu 28 VPP nevyplýva, že by správa o nehode musela byť podpísaná vinníkom nehody. Uviedol, že je potrebné rozlišovať medzi nárokom žalovanej z titulu zmluvnej pokuty (ktorá bola medzi stranami sporu dojednaná písomnou formou vo VPP, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť poistnej zmluvy - čl. 10 bod 28 VPP) a nárokom, ktorý vyplýva žalovanej z § 799 ods. 3 OZ, podľa ustanovenia ktorého môže poisťovateľ uplatniť krátenie poistného plnenia. Ide o dva rozdielne právne inštitúty, hoci z ustanovenia o zmluvnej pokute, dojednaného v poistnej zmluve, a zo zákonného ustanovenia môžu vyplývať rovnaké povinnosti pre poisteného. Porušenie týchto povinností je však sankcionované rozdielne, a to buď zmluvnou pokutou alebo krátením poistného plnenia. Nie je preto opodstatnené tvrdenie žalobcu, že koncipované znenie čl. 10 bodu 28 VPP obchádza znenie ustanovenia § 799 ods. 3 OZ, ktoré je kogentné. V danom prípade bolo medzi stranami sporu platne dohodnuté ustanovenie o zmluvnej pokute, ktorá bola naviazaná na porušenie zmluvných povinností v ňom zadefinovaných. Toto ustanovenie neobsahuje žiadne odchýlky od zákonnej úpravy, pre ktoré by mal súd konštatovať, že obchádza zákonnú úpravu. Zmluvné strany sú autonómne pri úprave ich vzájomných práv a povinností a je preto na ich zmluvnej voľnosti, či sa rozhodnú upraviť okruh povinností, ktorých porušenie je viazané na zmluvnú pokutu (sankciu). Keďže ide o výsledok ich autonómnej vôle, ktorým je dohoda o právnom inštitúte (zmluvná pokuta), nie je možné konštatovať, že týmto spôsobom obchádzajú ustanovenie § 799 ods. 3 OZ, v ktorom zákonodarca zakotvuje podmienky tzv. krátenia poistného plnenia (iný nárok).

16. Ďalej odvolací súd poukázal na to, že ani argumentácia žalobcu s odkazom na § 797 ods. 4 OZ nie je relevantná, keďže v Oznámení o poistnom plnení zo 4. júla 2022 bolo uvedené, že dôvodom nevyplatenia plnej výšky poistného plnenia bolo práve porušenie povinnosti poisteného „doručiť do poisťovne správu o nehode podpísanú vinníkom nehody a umožniť tak poisťovni vymáhať náhradu škody voči tretím osobám“. Uplatnením nároku na zmluvnú pokutu z dôvodu porušenia uvedenej povinnosti nedošlo k zmene dôvodu poistného plnenia. Žalovaná od počiatku (ako to konštatoval aj súd prvej inštancie) v konaní dôvodila nevyplatenie poistného plnenia uplatnením zmluvnej pokuty s poukazom na čl. 10 bod 28 VPP. Uvedené nie je v rozpore s Oznámením o poistnom plnení. Teda, v danom prípade žalovaná pristúpila k nevyplateniu poistného plnenia v plnej výške z dôvodu uplatnenia zmluvnej pokuty, a nejednalo sa preto o dôvod krátenia poistného v zmysle § 799 ods. 3 OZ. Ani argumentácia žalobcu, že nepredloženie správy o nehode sa viaže na zmluvnú pokutu upravenú v čl. 10 bode 10 VPP vo výške 10 % z poistného plnenia, nie je správna, keďže z Oznámenia o poistnom plnení vyplýva, že zmluvná pokuta bola uplatnená z dôvodu nepredloženia správy o nehode podpísanej vinníkom nehody, a neumožnenia tak poisťovni vymáhať náhradu škody voči tretím osobám a toto porušenie povinnosti bolo

viazané na zmluvnú pokutu upravenú v čl. 10 bode 28 VPP. V konaní nebolo sporné, že žalovaná si uplatnila proti žalobcovi zmluvnú pokutu z titulu porušenia jeho povinností koncipovaných v ustanovení čl. 10 bode 28 VPP, a to so zdôvodnením, že žalobca neumožnil žalovanej uplatniť si náhradu škody voči škodcovi, keďže nezdokladoval zavinenie konkrétneho škodcu či už predložením správy o nehode, resp. prehlásením škodcu, či správou privolanej policajnej hliadky a podobne. Sporným medzi stranami bola tá skutočnosť, či nepredloženie predmetnej správy o nehode, resp. nepreukázanie zavinenia škodcu predstavuje také porušenie povinnosti žalobcu, s ktorým ustanovenie článku 10 bodu 28 VPP spája sankciu v podobe uloženia zmluvnej pokuty.

17. Odvolací súd po zopakovaní dokazovania konštatoval, že závery súdu prvej inštancie, že ustanovenie čl. 10 bodu 28 VPP nie je dostatočne zrozumiteľné a konkretizované, z dôvodu ktorého je v zmysle § 37 OZ neplatné, nie sú opodstatnené. Z predmetného ustanovenia priamo vyplýva povinnosť poisteného umožniť poisťovni voči inému uplatniť si právo na náhradu škody. Skutočnosť, že toto ustanovenie v ďalšom texte obsahuje len demonštratívny výpočet povinností poisteného, súvisiacich s uplatnením práva na náhradu škody poisťovne, nerobí predmetné ustanovenie neplatným. Z uvedeného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že poistený je povinný umožniť poisťovni uplatniť si právo na náhradu škody voči škodcovi, ktorú povinnosť žalobca nesplnil. Žalobca predložil žalovanej niekoľko dokladov týkajúcich sa škodovej udalosti, avšak nepredložil jej taký doklad, ktorý by preukazoval zavinenie škodcu, na základe ktorého by si následne poisťovňa mohla uplatniť svoj nárok na náhradu škody. Teda, aj keď žalobca stotožnil osobu, ktorá bola účastníka na danej dopravnej nehode, avšak súčasne nepreukázal, že práve táto osoba dopravnú nehodu zavinila a poisťovňa má možnosť uplatniť si voči nej právo na náhradu škody. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní odvolacieho súdu tiež nedokázal priamo stotožniť doklad, ktorý by preukazoval zavinenie konkrétneho účastníka škodovej udalosti, voči ktorému je možné uplatniť postih.

18. Za nesprávne považoval odvolací súd aj konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalobca ako laik nemal vedomosť, akú povinnosť mal vo vzťahu k poisťovni plniť. Ide pritom o zákonnú povinnosť, ktorá vyplýva účastníkovi poistnej udalosti z ustanovenia § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke, v ktorom sú taxatívne uvedené povinnosti účastníka škodovej udalosti, medzi ktoré nepochybne patrí aj povinnosť vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu. Naviac, priamo z čl. 10 bodu 10 VPP nepochybne vyplýva, že práve správa o nehode podpísaná obidvomi účastníkmi nehody na mieste nehody v zmysle zákona, resp. iný doklad preukazujúci zavinenie inej osoby, predstavujú doklady zabezpečujúce právo poisťovne na náhradu škody voči zodpovednému subjektu. Nie sú preto relevantné tvrdenia žalobcu, že ako laik nemal vedomosť o tom, aké doklady mal poisťovni predložiť k tomu, aby si táto mohla uplatniť právo na náhradu škody voči škodcovi. Podľa názoru odvolacieho súdu článok 10 bod 28 VPP obsahuje povinnosť žalobcu umožniť poisťovni voči inému uplatniť si právo na náhradu škody, pričom táto povinnosť v sebe zahŕňa aj povinnosť predloženia správy o nehode, resp. zadokumentovania zodpovednosti osoby, ktorá predmetnú škodu spôsobila tak, aby si ju mohla poisťovňa od nej vymáhať. Tvrdenie žalobcu, že predloženými dokumentmi preukázal, že bol účastníkom nehody a bola tam aj tretia osoba, sú síce pravdivé, avšak na uplatnenie nároku na náhradu škody poisťovne nepostačujú. Žalobca totiž týmito dokladmi zároveň nepreukázal, kto túto škodovú udalosť spôsobil. V žiadnom prípade tak nemožno konštatovať, že žalobca si splnil svoje povinnosti a explicitne naplnil ustanovenie čl. 10 bodu 28 VPP „umožniť poisťovni voči inému uplatniť si právo na náhradu škody“. Ani tvrdenie žalobcu o nevyvážení vzájomných práv a povinností zmluvných strán v prípade, že poistnú udalosť spôsobila tretia osoba, nemôžu obstáť, keďže okruh práv a povinností bol obsahom ich dohody a tieto vyplývajú priamo aj zo zákonnej úpravy. Dohoda o zmluvnej pokute bola prejavom autonómnej vôle strán sporu, pričom v danom prípade spor nemá spotrebiteľský charakter s ochranou slabšej strany, pretože ide o spor, ktorý má obchodnoprávny charakter.

19. V závere odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že čl. 10 bod 28 VPP je dostatočne určitý a zrozumiteľný, nakoľko z neho vyplýva porušenie akých povinností spôsobuje vznik nároku poisťovne na zmluvnú pokutu. Pokiaľ žalovaná vyvodzovala svoje právo na zmluvnú pokutu z porušenia povinnosti žalobcu, že tento neumožnil poisťovni uplatniť si právo na náhradu škody voči inému

subjektu, jej nárok je oprávnený a preukázaný. Už len okrajovo odvolací súd uviedol, že na to, aby si žalobca splnil svoju povinnosť uvedenú v predmetnom ustanovení, mohol poisťovni buď predložiť vyplnené tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody spísané so škodcom alebo mohol túto svoju povinnosť splniť privolaním príslušníkov dopravnej polície a zadokumentovaním dopravnej nehody, resp. iným spôsobom, ktorý by umožnil označiť konkrétneho vinníka škodovej udalosti. Žalobca si však túto svoju povinnosť nespĺnil a poisťovni neumožnil vymáhanie jej nároku na náhradu škody voči tretej osobe. Jednoznačne tak porušil podmienky koncipované poisťovňou, ktorých porušenie je sankcionované zmluvnou pokutou, ktorá bola medzi zmluvnými stranami pre tento prípad dohodnutá. Žalovanej preto vznikol nárok na zmluvnú pokutu vo výške 30 % z poistného plnenia.

20. Argumentácia právneho zástupcu žalobcu, že ustanovenie čl. 10 bodu 28 VPP obsahuje alternatívy, preto nemožno hovoriť o jeho určitosti a nezameniteľnosti, nie je tiež správna. Odvolací súd poukázal na to, že ide len o demonštratívny výpočet povinností, ktoré má poistený splniť v prípade vzniku poistnej udalosti, čo vyplýva z formulácie „najmä ...“. Z uvedeného však zároveň nevyplýva, že na to, aby poistený umožnil poisťovni uplatniť si nárok na náhradu škody, má splniť len tieto konkrétne povinnosti.

21. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď konštatoval, že ustanovenie čl. 10 bodu 28 VPP je nejasné a neurčité a nevyplýva z neho, ktorú zmluvnú povinnosť mal žalobca porušiť. V nadväznosti na nesprávne skutkové zistenie potom súd prvej inštancie vec aj nesprávne právne posúdil, keď konštatoval, že ustanovenie čl. 10 bodu 28 VPP je v zmysle § 37 OZ neplatné. Odvolací súd preto zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej tak, že žalobu žalobcu zamietol pre jej nedôvodnosť. Zároveň odvolací súd zmenil výrok o trovách prvoinštančného konania v zmysle zásady úspechu strany v spore s poukazom na § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi. O trovách odvolacieho konania rozhodol rovnako podľa zásady úspechu v spore a § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi.

Dovolanie

22. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP s návrhom, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolačný súd“ alebo „NS SR“) rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

23. Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) v úvodnej časti dovolania zosumarioval skutkový a právny stav. Poukázal na to, že havarijné poistenie motorových vozidiel je vo svojej podstate založené na princípe poskytnutia poistného plnenia havarijne poistenému bez ohľadu na to, či vinníkom (škodcom) škodovej udalosti je tretia osoba alebo sám havarijne poistený. Čl. 10 bod 10 a čl. 10 bod 28 VPP treba vyhodnotiť ako zmluvné podmienky, ktoré sú v rozpore so zákonom pre ich neprijateľnosť z pohľadu žalobcu ako havarijne poisteného, alternatívne ako šikanózne zmluvné podmienky. Dojednania o zmluvnej pokute žalovaná v zmysle § 39 OZ obchádza zákonné ustanovenie § 799 ods. 3 OZ. Keďže Všeobecné poistné podmienky bližšie pojmovo nedefinujú slovný výraz „iný vhodný doklad“ v čl. 10 bode 10 a tiež slovný výraz „... najmä označiť osobu, ktorá spôsobila poškodenie poisteného motorového vozidla s uvedením ďalších skutočností významných ...“ v čl. 10 bode 28, treba mať za to, že žalobca si svoje zmluvné povinnosti voči žalovanej splnil. Z obsahu likvidačnej správy zo 4. júla 2022, (s využitím gramatického výkladu právneho úkonu) je možné dospieť k záveru, že žalovaná ako havarijný poisťovateľ žalobcu krátila poistné plnenie v intenciách čl. 10 bodu 10 VPP, pričom v zmysle citovaného článku je možné krátiť poistné plnenie iba vo výške 10 %, a nie 30 %. Dodatočné neskoršie odvolávanie sa žalovanej na čl. 10 bod 28 VPP je treba vyhodnotiť ako hmotnoprávne neprípustné s odkazom na § 797 ods. 4 OZ. Obsahová nejednoznačnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť čl. 10 bodu 10 VPP a čl. 10 bodu 28 VPP, ako aj ich vzájomná obsahová rozpornosť, nejednoznačnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť napĺňa predpoklad ich absolútnej neplatnosti v zmysle § 37 OZ.

24. Ďalej dovolateľ poukázal na to, že Okresný súd Lučenec dospel k úplne odlišnému právnenému záveru ako Krajský súd v Banskej Bystrici, z čoho vyplýva, že súdy nemajú jednotný ucelený právny pohľad na jednu a tú istú vec a preto by mal túto odlišnosť (rozdielnosť) odstrániť Najvyšší súd Slovenskej republiky. On sa prikláňa k právnenému úsudku, ktorý bol podaný zo strany súdu prvej inštancie, ktorý považoval čl. 10 bod 10 a čl. 10 bod 28 VPP - vo väzbe na zmluvnú pokutu - za ustanovenie formulované neurčito, nejednoznačne a nezrozumiteľne. Právny úsudok podaný odvolacím súdom považuje za povrchný a nedôsledný. Nie je mu zrejmé, prečo odvolací súd vôbec neaplikoval § 266 Obchodného zákonníka (ďalej aj „OBZ“), v ktorom sú obsiahnuté výkladové pravidlá pre posúdenie prejavu vôle zmluvných strán v obchodnoprávných vzťahoch a prečo opomenul aj § 43 OZ, podľa ktorého účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

25. Dovolateľ poukázal na to, že on umožnil žalovanej uplatniť si právo na náhradu škody, pretože jej poskytol všetky potrebné informácie (podklady) pre účely uplatnenia si náhrady škody a je úplne irelevantné, akým spôsobom si bude žalovaná voči tretej osobe uplatňovať právo na náhradu škody, t. j. či to bude mimosúdne alebo súdnou cestou alebo iným spôsobom. Len v prípade, ak by neposkytol žalovanej ako svojmu havarijnému poisťovateľovi žiadne informácie (podklady) o osobe a o vozidle, ktoré sa škodovej udalosti zúčastnili, tak by bolo možné konštatovať, že žalobca neumožnil, resp. sťažil žalovanej uplatniť si právo na náhradu škody voči tejto osobe.

26. K správe o nehode dovolateľ uviedol, že táto nekonštituuje vinníka škodovej udalosti, je preto nepostačujúcim dôkazom pre účely uplatnenia si práva na náhradu škody zo strany poisťovne. Zmyslom a účelom havarijného poistenia vo všeobecnosti je poskytnúť havarijne poistenému poistné plnenie bez ohľadu na to, či je vinníkom škodovej udalosti sám havarijne poistený alebo tretia osoba alebo či si domnelý, resp. pravdepodobný vinník nechce priznať vinu alebo či je vinník úplne neznámy.

27. V závere dovolania dovolateľ poukázal na to, že predmetná vec už bola riešená v predbežnej právnej rovine na Ústavnom súde Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) prostredníctvom podania ústavnej sťažnosti zo strany žalobcu ako sťažovateľa. ÚS SR odmietol ústavnú sťažnosť žalobcu, pričom dôvodom jej odmietnutia bola iba jej zákonná neprípustnosť s poukazom na § 56 ods. 2 písm. d) zákona o Ústavnom súde. Dovolateľ uviedol, že Ústavný súd Slovenskej republiky nad rámec svojich zákonných právomocí - v záujme „pomoci“ žalobcovi ako sťažovateľovi - identifikoval, kam žalobca ako sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou mieri, keď okrem iného uviedol, že je tu ešte možnosť podania dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ak sa súdne rozhodnutie javí byť arbitrárne, svojvoľné, a teda ústavne neudržateľné. Podľa názoru dovolateľa rozhodnutie odvolacieho súdu vykazuje znaky arbitrárnosti, svojvoľnosti a ústavnej neudržateľnosti, pretože odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s relevantnou, na vec sa vzťahujúcou kogentnou právnou úpravou, na ktorú žalobca poukazoval, a to konkrétne pokiaľ ide o aplikáciu § 266 OBZ.

28. K dovolaniu žalobcu sa žalovaná písomne nevyjadrila.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenej v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) sa najskôr zaoberal tým, či dovolanie je procesne prípustné.

30. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následne sekundárnym záverom, vzťahujúcim sa k jeho dôvodnosti. Predpokladom toho, aby dovolací súd mohol pristúpiť k vecnému prejednávaniu dovolania je splnenie podmienky jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie len vtedy, ak to zákon pripúšťa, teda v zmysle § 420, resp. § 421 CSP, pričom

dovolacie dôvody musia byť vymedzené spôsobom uvedeným v § 431, resp. § 432 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu.

31. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedenú procesnú vadu videl dovolateľ v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, svojvoľné, pretože odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkami týkajúcimi sa kogentnej právnej úpravy, na ktorú poukazoval, konkrétne sa nezaoberal aplikáciou § 266 OBZ. Zároveň spochybil skutkové a právne závery rozhodnutia odvolacieho súdu vo väzbe na čl. 10 bod 10 a čl. 10 bod 28 VPP, ustanovenia ktoré odvolací súd nesprávne považoval za určité a platné.

32. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú: zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie nesprávny (vadný, zmätočný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktorý tak zároveň znamená porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosiahla značnú, resp. výraznú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazov a ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (IV. ÚS 22/04, I. ÚS 50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07).

33. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorý predchádzal vydaniu jeho rozhodnutia, prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo 17. decembra 2024 vyplýva, že odvolací súd za účelom prejednávania odvolania žalovanej nariadil pojednávanie, ktorého sa žalovaná nezúčastnila, avšak zúčastnil sa ho právny zástupca žalobcu. Na tomto pojednávaní odvolací súd zopakoval dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 CSP, pričom v zmysle § 181 ods. 2 CSP uviedol, ktoré skutočnosti považuje za sporné, ktoré skutočnosti považuje za nesporné, ktoré dôkazy boli vykonané v konaní a uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, v rámci ktorého prezentoval svoj právny názor, že čl. 10 bod 28 VPP je dostatočne určitý a zrozumiteľný, keď priamo uvádza, že poistený je povinný umožniť poisťovni voči inému uplatniť si právo na náhradu škody, pričom z iného ustanovenia VPP vyplýva, že na zabezpečenie práv na náhradu škody voči zodpovednému subjektu je potrebná správa o nehode podpísaná obidvomi účastníkmi nehody alebo iný vhodný doklad a uvedená povinnosť vyplýva aj zo zákonnej úpravy § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke. Právny zástupca žalobcu predniesol na pojednávaní svoje vyjadrenie a vo vzťahu k vyslovenému právnemu názoru odvolacieho súdu vyjadril nesúhlas, s uvedením svojej právnej argumentácie vo vzťahu k čl. 10 bodu 28 VPP. Následne odvolací súd po vyhlásení dokazovania za skončené vyhlásil na pojednávaní rozsudok, ktorým v zmysle § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej tak, že žalobu žalobcu zamietol. Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že

tento v rámci svojho odôvodnenia uviedol odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ďalej uviedol rozhodujúci skutkový stav, ktorý zistil po zopakovaní dokazovania na odvolacom pojednávaní, primeraným spôsobom popísal priebeh konania, vyjadrenia strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, citoval relevantné právne predpisy, ktoré aplikoval na posudzovaný prípad a z ktorých vyvodil svoj právny záver a zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu čl. 10 bodu 28 VPP, keď konštatoval neplatnosť tohto ustanovenia v zmysle § 37 OZ pre jeho nejasnosť a neurčitosť vo väzbe na žalovanou uplatnenú zmluvnú pokutu. Zároveň v odsekoch 46 až 50 odôvodnenia rozhodnutia uviedol svoju argumentáciu, v rámci ktorej dal dostatočnú a zrozumiteľnú odpoveď na otázku, prečo čl. 10 bod 28 VPP považuje za platné ustanovenie - konštatujúc jasnosť, určitosť a zrozumiteľnosť tohto článku vo väzbe na porušenie povinnosti žalobcu umožniť poisťovni voči inému uplatniť si právo na náhradu škody, pričom táto povinnosť v sebe zahŕňa aj povinnosť predloženia správy o nehode, resp. zadokumentovania zodpovednosti osoby, ktorá predmetnú škodu spôsobila tak, aby ju poisťovňa mohla od nej vymáhať. Hoci žalobca predložil poisťovni niekoľko dokladov, ktorými zdokladoval účastníkov škodovej udalosti a motorové vozidlá, ktoré sa na škodovej udalosti zúčastnili, týmito dôkazmi nepreukázal, ktorá osoba škodovú udalosť spôsobila. Odvolací súd zároveň poukázal aj na § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke, v ustanovení ktorom sú taxatívne uvedené povinnosti účastníka škodovej udalosti, ktorý o. i. je povinný vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu. Odvolací súd sa v odsekoch 43 a 44 odôvodnenia rozhodnutia vyjadril aj k ustanoveniam § 799 ods. 3 OZ a § 794 ods. 4 OZ, keď vysvetlil rozdiel medzi zmluvnou pokutou, ktorá bola medzi stranami sporu dohodnutá písomnou formou vo Všeobecných poisťných podmienkach (čl. 10 bod 28 VPP) a krátením poisťného plnenia v zmysle § 799 ods. 3 OZ (odôvodnenie ktoré nebude dovolací súd opätovne opakovať) so záverom, že v danom prípade bolo medzi stranami sporu platne dojednané ustanovenie o zmluvnej pokute vo väzbe na porušenie zmluvných povinností zadaných v čl. 10 bode 28 VPP. Uvedené ustanovenie je výsledkom autonómnej vôle zmluvných strán, preto nemožno konštatovať, že by týmto zmluvným dojednaním a v ňom upraveným právnym inštitútom - zmluvnou pokutou došlo k obchádzaniu ustanovenia § 799 ods. 3 OZ, v ktorom zákonodarca upravil tzv. krátenie poisťného plnenia, teda iný nárok. Poukaz žalobcu na § 797 ods. 4 OZ nepovažoval odvolací súd tiež za relevantný, pretože v Oznamení o poisťnom plnení zo 4. júla 2022 žalovaná uviedla, že dôvodom nevyplatenia plnej výšky poisťného plnenia bolo porušenie povinnosti poisteného (žalobca) „doručiť do poisťovne správu o nehode podpísanú vinníkom nehody a umožniť tak poisťovni vymáhať náhradu škody voči tretím osobám“. Uplatnením nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu porušenia vyššie uvedenej povinnosti nedošlo k zmene dôvodu odmietnutia, resp. čiastočného odmietnutia poisťného plnenia v prospech žalobcu, pretože žalovaná v konaní od počiatku (ako to konštatoval aj súd prvej inštancie) odôvodňovala nevyplatenie poisťného plnenia v plnom rozsahu uplatnením zmluvnej pokuty s poukazom na čl. 10 bod 28 VPP (vyplýva to aj z písomných listinných dôkazov založených v spise - vyjadrenie žalovanej z 5. decembra 2022, odpor proti platobnému rozkazu, vyjadrenie z 28. apríla 2023 - pozn. dovolacieho súdu).

34. Podľa názoru dovolacieho súdu, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné a ani arbitrárne (svojvoľné), pretože odvolací súd sa zaoberal a vysporiadal s rozhodujúcimi (kľúčovými) argumentmi tak žalovanej ako odvolateľky, ako aj žalobcu, ktoré boli nimi uvedené v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie a vo vyjadrení žalobcu k odvolaniu, ako aj v následnej duplike žalobcu k vyjadreniu žalovanej. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa zákonné náležitosti odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 393 ods 2 CSP. Odvolací súd postupoval zákonne, keď prejednal predmetnú vec na odvolacom pojednávaní, na ktorom v súlade s § 384 ods. 1 CSP zopakoval dokazovanie, uviedol svoj právny názor vo väzbe k právnemu posúdeniu čl. 10 bodu 28 VPP, ktorý bol odlišný od právneho názoru súdu prvej inštancie, pričom právnemu zástupcovi žalobcu bolo na tomto pojednávaní umožnené vyjadriť sa k právnemu názoru odvolacieho súdu ohľadom čl.10 bodu 28 VPP, s ktorým tento vyslovil nesúhlas a zároveň uviedol svoju právnu argumentáciu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd svoje právne závery, odlišné od súdu prvej inštancie (čo nie je v rozpore s CSP a zákon s takouto možnosťou počíta), dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil. Dovolacia námietka žalobcu, že odvolací súd sa nezaoberal aplikáciou § 266 OBZ nie je opodstatnená, pretože žiadna zo strán takúto námietku neuplatnila v odvolacom konaní, resp. sa toho nedožadovala v odvolacom konaní.

Odvolačný súd má povinnosť preskúmať vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia výlučne na základe odvolacích dôvodov a námietok, ktoré uviedli a obsahovo vymedzili strany sporu v odvolacom konaní. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie v dostatočnom rozsahu, pričom v ňom vyjadrené závery sú jasné a zrozumiteľné a odvolací súd sa zaoberal rozhodujúcimi odvolacími argumentmi žalovanej, ako aj protiargumentmi žalobcu, na ktoré dal postačujúcu a zrozumiteľnú odpoveď. Prieskum zo strany dovolacieho súdu nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu zisteného súdom nižšej inštancie na základe ním riadne vykonaného dokazovania, ale v kontrole postupu súdu nižšej inštancie pri procese jeho zisťovania, pričom dovolací súd v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil žiadnu nezákonnosť, resp. svojvoľnosť. Teda, v posudzovanom prípade dovolací súd nezistil žiadnu vadu zmätočnosti, resp. taký procesný postup odvolacieho súdu, ktorý by bol v rozpore s CSP a jeho následkom by bolo závažné porušenie procesného práva žalobcu, ktoré by v dôsledku svojej intenzity a relevantnosti znamenalo porušenie jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

35. Dovolateľ podal dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, t. j. pre porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu, avšak - podľa názoru dovolacieho súdu - v dovolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktorý - na rozdiel od súdu prvej inštancie - považoval čl. 10 bod 28 VPP (upravujúci zmluvnú pokutu poisťovne) za platné ustanovenie VPP a nestotožnil sa s právnym posúdením tohto článku VPP súdom prvej inštancie, ktorý toto ustanovenie považoval za neplatné v zmysle § 37 ods. 1 OZ z dôvodu jeho nejasnosti a neurčitosti. Nesprávne právne posúdenie veci však nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože nesprávne právne posúdenie veci predstavuje samostatný dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Už za predchádzajúcej procesnoprávnej úpravy (OSP) dospel NS SR k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (R 54/2012). Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti zotrval aj judikát R 24/2017.

36. Len pre úplnosť dovolací súd uvádza, že ústavná sťažnosť dovolateľa bola odmietnutá Ústavným súdom Slovenskej republiky uznesením č. k. I. ÚS 171/2025-12 z 11. marca 2025 z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o Ústavnom súde, keďže sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti nevyčerpal všetky právne prostriedky na ochranu svojich práv, ktoré mal k dispozícii v sústave všeobecného súdnictva, konkrétne nevyužil možnosť podať dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Mohol tak urobiť len podľa § 420 CSP, pretože z podania dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP (pre nesprávne právne posúdenie veci) bol vylúčený zákonnou úpravou. Z ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a) CSP totiž vyplýva, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP (nesprávne právne posúdenie veci) nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje 10-násobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada (tzv. bagateľný spor). Keďže v predmetnej veci ide o prípad tzv. bagateľného sporu, prípustnosť dovolania v zmysle § 421 CSP je ex lege vylúčená (§ 422 ods. 1 písm. a) CSP). Žalobca mohol podať dovolanie len v zmysle § 420 CSP (tzv. zmätočnosť vady), na čo poukázal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č. k. I. ÚS 171/2025-12 z 11. marca 2025. Z obsahu uznesenia ÚS SR (vrátane odseku 17) však nevyplýva, že by ÚS SR v záujme „pomoci“ žalobcovi *expressis verbis* konštatoval, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je arbitrárne, svojvoľné, a teda ústavne neutržateľné.

37. Tak, ako je už vyššie konštatované, aby došlo k porušeniu práva strany sporu na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, musí ísť o prípad, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu došlo k porušeniu procesných práv strany, pričom miera porušenia týchto procesných práv nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V posudzovanom prípade dovolací súd nezistil žiadnu vadu zmätočnosti, resp. taký procesný postup odvolacieho súdu, ktorý by bol v rozpore s CSP a jeho následkom by bolo závažné porušenie procesného práva žalobcu, ktoré by v dôsledku svojej intenzity a relevantnosti znamenalo porušenie jeho práva na spravodlivý proces. S poukazom na uvedené nie je daná prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd preto rozhodol tak, že dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

38. V odvolacom konaní bola úspešnou stranou sporu žalovaná, preto jej proti žalobcovi vznikol nárok

na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Vzhľadom na to však, že žalovanej v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, dovolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

39. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.